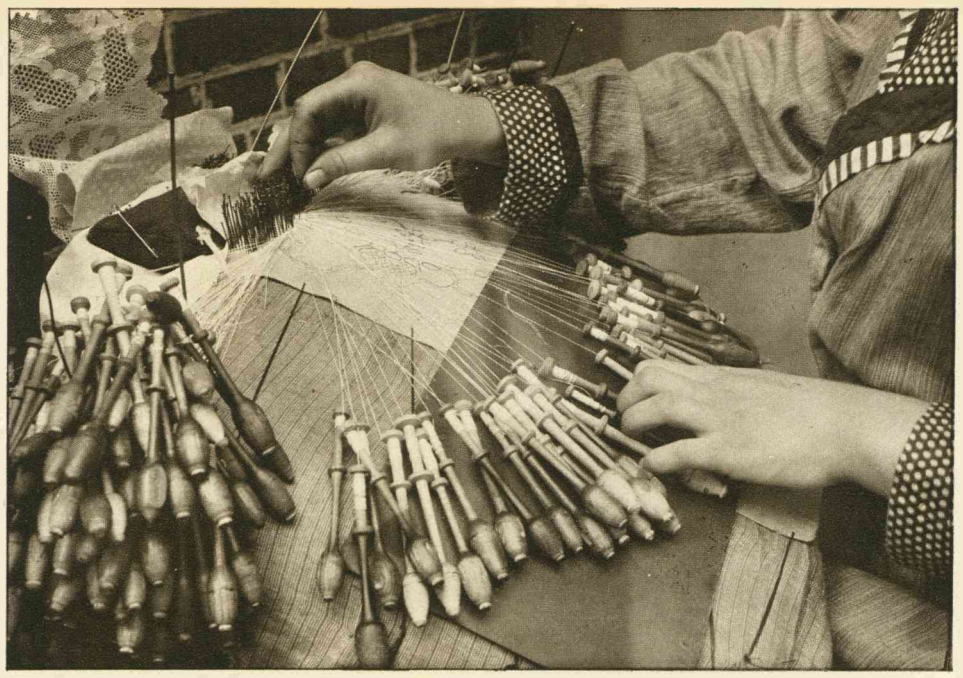
„'t Was 't Theeuurtje van praten . . ."

BELGISCHE KANT.

Door den oorlog zijn vele Belgische kantwerksters uit hun land verdreven. Verscheidenen van hen hebben in ons land in verschillende andere bedrijven een bestaan gezocht en gevonden. In hun vrijen tijd werken zij echter nog dikwijls aan „de Leen", om met hetgeen zij op deze wijze verdienen, de Belgische comiteiten in hun moeilijke taak te steunen. Het is een typisch gezicht, de kantwerkster bezig te zien. Vliegensvlug worden de klosjes door elkaar gegooid, terwijl een geteekend patroon op het kussen tot model dient. Welk een uitstekende reputatie de Belgische kant heeft, mag voor onze lezeressen wel onnoodig zijn op te merken.

De zon scheen in de kamer, de theeketel zong, en twee jonge stemmen babbelden, vroolijk als het zonlicht, zangerig als het liedje der gezelligheid.

Het jonge mevrouwtje had haar vriendin op visite, en toen zij even was opgestaan om, na licht rumoer met het theegoedje, bedrijvig aan het inschenken te gaan, had Nette haar eens lang aangekeken, was toen uit haar nestje van kleurige kussens overeind gekomen, en had er uitgeflapt:

„Kind, wat pas je toch goed bij alles uit je omgeving." — „Dat is een compliment", klonk het dan terug, „want ik weet, hoe je 't hier vindt. Zelfs den eersten keer, dat je hier kwam, en we nog heelemaal niet op orde waren; toen we nog allebei rondliepen, de een met een hamer en een mond vol spijkers, de ander wroetend in onzen lappenschat, toen ben je daar in dienzelfden hoek neergeploft, en toen zei je . . . weet je 't nog?"

„Neen. Wat?"

„Kinderen, wat is 't hier... luizig! Dat was toen je lievelingswoord, je hoogste lof."

„Hahaha," klonk het, nu weer van midden uit de kussens. „Zeg, dat woord is zeker afkomstig van Zigeuners, die moeten zich, dunkt mij, geen gezelligheid kunnen voorstellen, zonder dat de luisjes van de partij zijn."

„Zeg geen kwaad van de Zigeuners; ik wou, dat mijn overgrootvader er een was geweest." — „Waar zou dat goed voor zijn?" — „Het type van een ras, dat zich vermengt, vertoont zich toch altijd weer 't sterkst in het vierde geslacht. Dat was ik dan — een mooie type!

„Och kom, is mevrouw niet meer tevreden over haar type, wie heeft daar schuld aan, haar spiegel of haar man?" En Nette, die wist welk geluk er onder het dak woonde, dat boven haar was, genoot van haar plagerijtje, waarin dezelfde zachte ondeugendheid lag als in 't kiekeboespelen van een kind.

Toos nam haar werk weer op — het was een oud heerenjasje, met rafelende mouwen en een eenigszins groezeligen kraag; maar met getemperd Schotsche omslagen langs hals en polsen en met een flanellen voering zou het herschapen worden in de gezelligste der huisjassen voor haar man. Dat zou me weer een pret zijn, wanneer hij hem op een goeden dag aan kon trekken. Hoe precies, daar stond zij niet bij stil; zij dacht meer aan de vroolijke stemming, want Toos hoorde niet tot die ongelukkige menschen, die zich teleurstellingen voorbereiden, door zich dergelijke tooneeltjes van te voren zoo boekenachtig mogelijk uit te denken, en dan ontstemd te zijn, wanneer 't zich in werkelijkheid anders afspeelt. Ze lachte tevreden en zei: „Ik luister liever naar Jaap, dan naar mijn spiegel." — „Zoo, bofster!" zei Nette, en na haar weer een poosje te hebben aangekeken:

„Zeg Toos, vertel mij nu toch eens, hoe jij, die zóóvéél zelf doet in je huishouden, er toch altijd even ladylike kunt uitzien. Wanneer ik bedenk, hoeveel tijd in mijn leven ik neem, om mij te soigneeren, en hoe bitter weinig oogenblikjes jou daar maar voor overschieten, dan vraag ik mij af, hoe 't mogelijk is, dat je ook uiterlijk altijd zoo geheel een dame gebleven bent."

Toos' oogen schitterden van de pret. Het verwende eenigste kindje, dat tegenover haar zat, het blozende productje van gymnastiek, manicure, kapster, gezondheidswandelingen, en wie weet, van hoeveel hygiënemaatregelen meer, dat luxe wezentje zat zich te vergelijken met haar, Toos, die elken morgen, bij het opstaan, weer aan de nogal lange reeks van huishoudelijke bezigheden moest beginnen, en zij kon alleen in het geraffineerde eenig verschil ontdekken.

„Je vindt dus niet, dat ik er getrouwd uitzie?" vroeg ze ondeugend.

En Nette verbaasd: „Hoe bedoel je dat?"

„Heb ik je dat nooit verteld? 't Is een uitdrukking, die ik van mijn schoonmaakster heb.

Die vertelde mij eens de lotgevallen van een dienstbode uit de buurt, die van malligheid niet wist, hoe zij zich genoeg zou opschikken; al haar loon werd altijd onmiddellijk omgezet in pluimen en strikken. Ze trouwde een werkman en verdween hier van het tooneel. Maar Jans hield mij op de hoogte: drie maanden woont ze nou nog maar bij ons op het hofje, mevrouw, en u most es zien, hoe echt getrouwd ze der al uitziet."

„Hoe is dat?" vroeg ik.

BELGISCHE KANT.

De kantwerkster aan den arbeid. Dit meisje werkte met 1000 andere meisjes voor één firma, wel een bewijs dat dit bedrijf een groote vlucht in België genomen heeft.

„Ja, van die fijne medams moet je 't maar hebbe. In d'r dienst zien ze d'r uit — een modeplaat is er niks bij, maar och, Heer! drie maanden in hun huishouwen, en alles staat op de lommert, en ze hebbe niks meer om an te trekke dan een groot schort, en as ze uit wille, motte ze wachte tot 't avond is. — En dat noemt 't volk getrouwd eruit zien!"

„Een heele goede benaming", klonk het vonnis van Nette. „Ik zou ze niet graag op een rijtje van buiten willen leeren, de namen van alle deftige Hollandsche huismoeders, die tot een uur of twaalf in een onooglijk peignoir door 't huis loopen, en zelfs aan de deur komen staan, om met de kooplui te pingelen."

„Ongekapt, niet te vergeten, en als het heel erg is, met ijzertjes of papillotten in 't haar." — En de twee vriendinnen ergerden zich nog een poosje voort, totdat zij er zelf het gekke van inzagen, zoo ernstig boos te zijn tegen menschen, die er heelemaal niet bij waren. — „Maar antwoord mij nu toch eens eindelijk op mijn vraag", zei Nette, „waarom ben jij niet zoo geworden, bij al je werk? Met je krulhaar kun je makkelijk de ijzertjes hoonen, maar waar is je onooglijk peignoir?"

„Nergens — zoek maar gerust. Maar het ding heeft wel een tijdlang mijn leven bedreigd: als ik terugdenk aan de eerste tijden van ons huwelijk, dan zweeft het daar als een somber spook in 't rond. Je weet toch wel, dat ik, toen er kans was, dat onze, al een paar jaar durende toekomstdroomen werkelijkheid zouden worden, blind was voor alle hindernissen: de hindernis dienstbode werd met een breed gebaar opzij geschoven. „O, dat doe ik allemaal zelf", zei ik overmoedig, en vond de menschen belachelijk, die bedenkelijk keken.

„En zoo kwam ik, nogal erg onervaren, voor mijn dagelijksch werk te staan; kamers doen, eten klaarmaken, koken, afwasschen — in 't begin overweldigde 't mij.

„Ik herinner mij, dat ik de wereld niet anders meer zien kon, dan van mijn standpunt als huishoudster. Wanneer ik op straat liep besefte ik met schrik, dat al die menschen driemaal per dag eten uit pannen, van bordjes, die weer moesten worden afgewasschen, en dat er, terwijl deze menigte zich op straat bewoog, een andere, onzichtbare menigte in de weer was met afwasschen, om deze straks weer te eten te kunnen geven. Wanneer we samen aan tafel zaten, dan was voor mij 't maal een vreedzame prelude voor de afwaschpartij en voor een luidruchtig gevecht met mijn pannen — totdat Jaap, die evenzeer door dezen ernst des levens was verrast als ik, voorstelde een paar dagen achtereen buitenshuis te gaan eten, misschien schafte daarna een goede fee wel raad. „Maar ik, die zelf zoo graag Jaaps goede fee wilde zijn, nam mijzelf eens geducht onderhanden; dacht je, dat ik mij zoo maar tot huisslaaf liet degradeeren, een wezen, dat niets meer is dan een dommekracht voor haar werk?" — „Neen hoor, dat dacht ik niet," zei Nette, die de verontwaardiging over deze veronderstelde mogelijkheid grappig vond. „Maar wat ben je toen begonnen?" — „Och, toen ik even tot rust kon komen van mijn eersten onstuimigen aanloop, kon ik alles luchtiger opnemen. Ik begreep, dat ik eigenlijk heelemaal niet voor iets nieuws was komen te staan, dat ik, die een zoo vurig sportliefhebster was geweest, met 't huishouden doen één groot sportfeest beleefde — met nog vrij wat nuttiger resultaten, dan met 't spel!" — „Ik begrijp je niet," zei Nette ongeloovig. — „Wel, 't kamers doen is toch niets anders dan een gymnastiekuurtje bij open ramen. Jij werkt met halters in allerlei standen, ik til mijn lampetkannen, draag en leeg mijn emmers — net zulke mooie oefeningen, als je er maar recht bij loopt, en de borst breed houdt, en den buik intrekt."

„Weet je nog, hoe geestdriftig je mij kwam vertellen over de mooie beweging van het lassogooien? Ik gooi mijn lakens en dekens, wanneer ik de bedden opmaak, met evenveel zwier, kom maar eens kijken. Hoe onnoozel liepen we toch in de les, minuten lang de ooievaarstred te doen. Trappen loopen is nog heel wat beter!

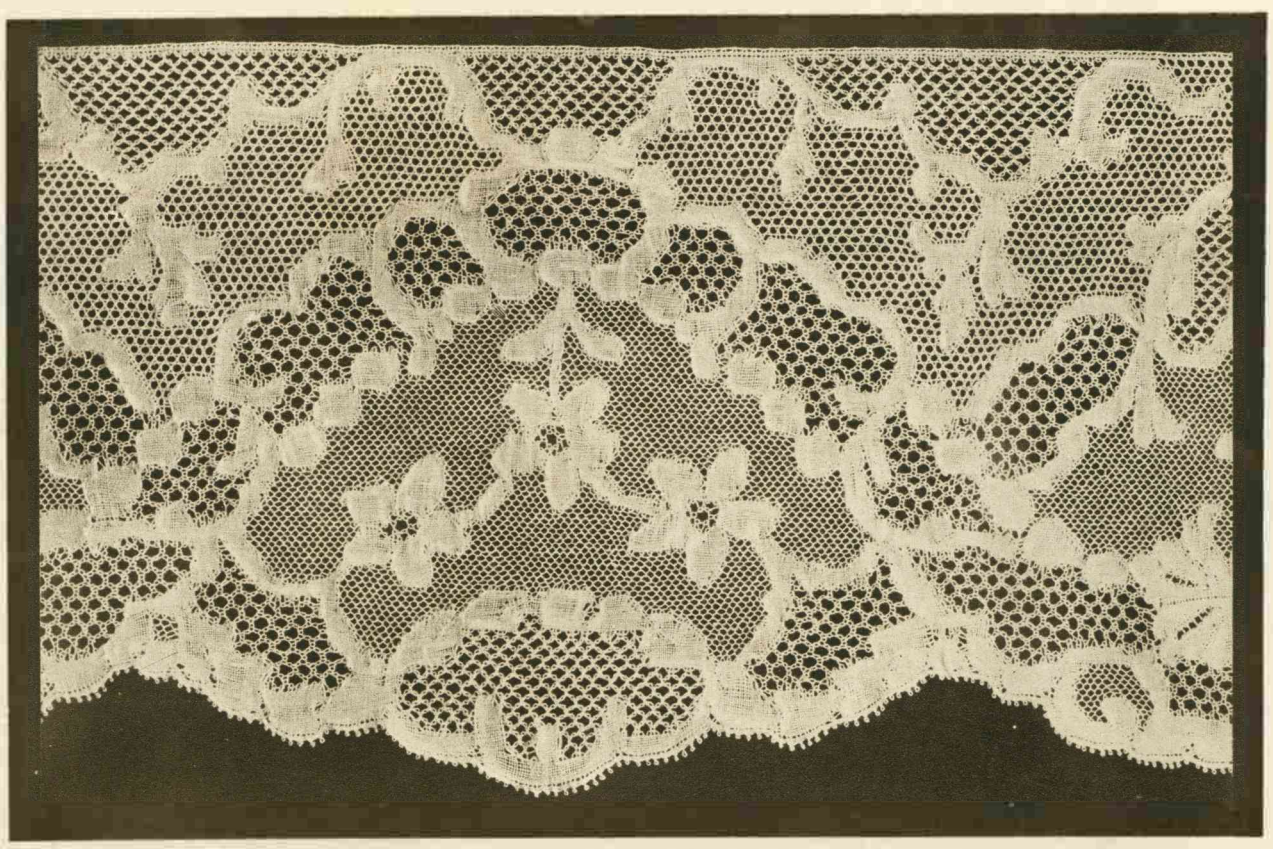
„Nu, en toen ben ik ook gaan begrijpen, dat 't vreeselijke raadsel van: „wat eten we vandaag?" makkelijk was opgelost, door eens in de week een half uurtje rustig met het kookboek en een papiertje te gaan zitten, en de recepten uit te pikken, die doenbaar leken. En zoo regelde ik alles, en kreeg er pret in."

„Maar 't afwasschen?" kon Nette niet nalaten te vragen.

„Ja, wanneer je tennist, zijn er ballen op te rapen — of neem jij altijd een ballenjongen?"

„Wel neen, overdreven luxe!"

„Vind ik ook — en wanneer je gegeten hebt, is er af te wasschen, is dat nu zoo erg?" H. S.

BELGISCHE KANT.

Een fraai stukje Belgische kant. *(foto's Hijmans).*